

## PREDSTAVITVENI ZBORNIK

### 1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU:

1.1. Ime študijskega programa:

**Grški jezik, književnost in kultura – univerzitetni dvodisciplinarni**

1.2. Stopnja:

**Prva**

1.3. Trajanje študijskega programa:

**3 leta**

1.4. Število ECTS:

**90**

1.5. Strokovni naslov diplomantke oz. diplomanta:

**diplomantka grškega jezika, književnosti in kulture (UN) in diplomantka ... (UN) oz.**

**diplomant grškega jezika, književnosti in kulture (UN) in diplomant ... (UN),**

**okrajšano: dipl. gr. jez. (UN) in dipl. ... (UN),**

pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

## 2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIO S PROGRAMOM

S predlaganim programom si študent pridobi temeljno znanje na področju grškega jezika, književnosti in kulture v obsegu, ki je primerljiv s programi grščine, klasične filologije oz. antičnih študij na večini evropskih univerz. Pridobi si splošne kompetence humanističnega intelektualca ter specifične strokovne kompetence: obvladovanje grškega jezika s sposobnostjo branja težavnejših besedil v izvorniku, razumevanje zgodovine grščine in njenega vpliva na moderne jezike, poznavanje grške književnosti in kulture, razumevanje vloge, ki jo imata antična in poznejša grška književnost in filozofija v evropski literaturi in kulturi od zgodnjega humanizma do sodobnosti. Diplomant pozna metode filološke analize besedil in je posamezna literarna in strokovna dela sposoben razumeti in razlagati v zgodovinskem kontekstu. Sposoben je uporabljati primarno in sekundarno literaturo in strokovne priročnike. Ima temeljno znanje za samostojno delo na področju raziskovanja, literarnega prevajanja, v publicistiki, založništvu, arhivistiki in na drugih področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedilom, sodeluje pa lahko tudi pri delu na sorodnih področjih, kjer je temeljito znanje grščine in osnovno znanje latinščine nepogrešljivo: arheologija in muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje in literarne vede. Z nadaljevanjem dvodisciplinarnega ali enodisciplinarnega študija na drugi stopnji se lahko usmeri v raziskovanje, prevajanje, publicistiko, založništvo, turizem itd.

Program že na prvi stopnji vključuje tečaj nove grščine, pri vseh predmetih pa tudi vsebine, povezane z novogrško kulturo in recepcijo antične grške književnosti in kulture v sodobni Grčiji. To je zadostna osnova za usmeritev v študij novogrškega jezika, književnosti in kulture na 2. stopnji.

Diplomantke in diplomanti programa *Grškii jezik, književnost in kultura*:

- so sposobni branja grških leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil
- celovito poznajo strukturo grškega jezika, njegov razvoj in vpliv na moderne jezike
- celovito poznajo antično in srednjeveško grško književnost
- uporabljajo novogrški jezik na ravni bralnega razumevanja in komunikacije
- celovito poznajo antično grško zgodovino, kulturo in civilizacijo
- s pomočjo slovarja berejo lažja latinska besedila in pregledno poznajo latinsko književnost
- kritično uporabljajo primarne vire, tekstnokritični aparat, komentarje, sekundarno literaturo in strokovne priročnike

- reflektirano uporabljajo tradicionalne in sodobne metode analize besedil
- samostojno interpretirajo grška besedila
- kritično razumejo sprejem antične kulture v različnih obdobjih novega veka ter njeno prisotnost v sodobnem svetu
- samostojno strokovno delujejo na področjih, povezanih z raziskovanjem grškega jezika, književnosti in kulture
- samostojno pišejo strokovne prispevke
- posredujejo in popularizirajo grški jezik, književnost in kulturo
- se samostojno strokovno izpopolnjujejo na področju klasičnih jezikov, književnosti in kulture

### 3. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

Pogoji za vpis na študijski program so skladni s členoma 38 in 38b Zakona o visokem šolstvu ter 115. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

V prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program se lahko vpiše

- a) kdor je opravil maturo
- b) kdor je opravil poklicno maturo v kateremkoli srednjšolskem programu in izpit iz maturitetnega predmeta latinščina, če je kandidat ta predmet že opravljal pri poklicni maturi, pa izpit iz kateregakoli maturitetnega predmeta; izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1.6.1995.

Če je zanimanja za vpis več, kot je razpisanih mest in bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati razporejeni po merilih, ki jih predvidevata oba dvodisciplinarna programa, v katera se študent želi vpisati.

Kandidati za vpis na študijski program *Grški jezik, književnost in kultura* bodo izbrani po naslednjih merilih:

iz točke a)

- splošni uspeh pri maturi 30% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 20% točk
- uspeh pri maturi iz latinskega ali grškega jezika 25% točk
- uspeh pri maturi iz zgodovine, filozofije ali drugega tujega jezika 25% točk

iz točke b)

- splošni uspeh pri poklicni maturi 40% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 20% točk
- uspeh pri izpitu iz maturitetnega predmeta 40% točk.

iz točke c)

- splošni uspeh (pri zaključnem izpitu) 60% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 40% točk

Glede na obliko srednješolskega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini.

#### 4. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V POGRAM

V določeni meri (do 15 ECT) je možna pridobitev jezikovnih kompetenc izven programa.

#### 5. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s 151.-153. členom Statuta Univerze v Ljubljani:

Za napredovanje **iz prvega v drugi letnik** dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Grški jezik in književnost** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje **iz drugega v tretji letnik** dvodisciplinarnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Grški jezik in književnost** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

## 6. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje dvodisciplinarnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

## 7. PREHODI MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehajanje med programi je opredeljeno v skladu s 181.-189. členom Statuta Univerze v Ljubljani in Merili za prehode med študijskimi programi.

Prehodi med programi so mogoči znotraj programov prve stopnje Filozofske fakultete in drugih fakultet skladno z Zakonom o visokem šolstvu in Merili za prehode med študijskimi programi in drugimi predpisi. Študenti, vpisani pred uvedbo novih študijskih programov za pridobitev izobrazbe, ki imajo pravico do ponavljanja in zaradi postopnega uvajanja novih študijskih programov ne morejo ponavljati letnika po programu, v katerega so se vpisali, preidejo v nov program pod enakimi pogoji kot študenti novih programov.

Prehajanje na prvostopenjski dvodisciplinarni univerzitetni študijski program je možno:

a) iz starega UN študijskega programa v istovrstni prenovljen prvostopenjski bolonjski UN študijski program.

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz.

kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme

vpisati.

b) iz prvostopenjskih univerzitetnih študijskih programov:

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

c) iz prvostopenjskih visokošolskih strokovnih študijskih programov :

Kandidat oziroma kandidatka mora izpolnjevati pogoje za vpis v prvi letnik univerzitetnega dvodisciplinarnega študijskega programa, v katerega se vpisuje; to je možno le v okviru razpoložljivih študijskih mest. Pri tem se smiselno upoštevajo v prejšnjem programu opravljeni izpiti in druge študijske obveznosti ter pridobljene študijske vsebine in kompetence.

O izpolnjevanju pogojev za prehod odloča pooblaščen organ senata FF UL, ki na predlog posameznega oddelka določi kandidatu oz. kandidatki za nadaljevanje študija diferencialne izpite in druge obveznosti v skupnem obsegu od 10 do 60 KT, ter letnik, v katerega se sme vpisati.

d) prehod iz enovitega dvopredmetnega pedagoškega programa v prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski program:

Kandidat oz. kandidatka mora za prehod na univerzitetni dvodisciplinarni študijski program prve stopnje izpolnjevati vse pogoje za prehod v višji letnik enovitega pedagoškega dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa, kar je v skladu s 183. členom Statuta UL, ki določa, da je prehod na študij mogoč, če se kandidatu pri vpisu lahko prizna vsaj polovica obveznosti, ki jih je opravil na prvem študijskem programu. Prehod je možen po prvem ali drugem letniku in to le v okviru razpoložljivih študijskih mest.

O možnostih prehoda kandidata odloča pooblaščen organ senata Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki mora ugotoviti, ali kandidat izpolnjuje pogoje za prehod.

e) Prehodi iz višješolskih študijskih programov: prvostopenjski univerzitetni dvodisciplinarni študijski programi ne predvidevajo te možnosti.

## 8. NAČINI OCENJEVANJA IN OCENJEVALNA LESTVICA

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolijo in drugo.

Ocenjevalna lestvica je od 6-10 (pozitivno) ter 1-5 (negativno):

10	odlično	izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami
9	prav dobro	nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami
8	prav dobro	solidni rezultati
7	dobro	dobro znanje, vendar z večjimi napakami
6	zadostno	znanje ustreza minimalnim kriterijem
5-1	nezadostno	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem



## 9. PREDMETNIK:

Pojasnilo k celoletnim in dveletnim predmetom. Nekateri jezikovni tečaji v nižjih letnikih so celoletni, ker učenje jezika zahteva kontinuirano delo skozi več let (*Grščina, intenzivni tečaj; Grška skladnja*); podobno velja za uvodni predmet, ki se na jezikovne tečaje navezuje (*Grška kultura in civilizacija*) in za *Uvod v novo grščino* (jezikovni tečaj).

Predavanja pri predmetih *Izbrana poglavja iz grške književnosti* in *Zgodovina grškega jezika* se izvajajo skozi dve leti (v obliki dveletnega cikla) oz. za dva letnika skupaj. Seminar pri predmetu *Izbrana poglavja iz grške književnosti* se izvaja ločeno po letnikih.

### 1. letnik:

1. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	● Grščina, intenzivni tečaj	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič			75			75	150	5
2.	Grška zgodovina	red. prof. dr. Rajko Bratož	60					90	150	5
3.	● Grška kultura in civilizacija	doc. dr. Sonja Weiss			30			30	60	2
4.	Uvod v grško filologijo	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					60	90	3
SKUPAJ			<b>90</b>		<b>105</b>			<b>255</b>	<b>450</b>	<b>15</b>
DELEŽ			20%		23,33%			56,66%		

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične	Druge obl. š.			

					vaje		študenta		
1.	● Grščina, intenzivni tečaj	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič			75		75	150	5
2.	● Grška kultura in civilizacija	doc. dr. Sonja Weiss			30		30	60	2
3.	Književnost antične Grčije	red. prof. dr. Marko Marinčič	30				60	90	3
4.	Latinščina I	doc. dr. Matej Hriberšek			60		90	150	5
SKUPAJ			<b>30</b>		<b>165</b>		<b>255</b>	<b>450</b>	<b>15</b>
DELEŽ			6,66%		36,66%		56,66%		

## 2. letnik

3. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	● Grška skladnja	doc. dr. Matej Hriberšek			75			75	150	5
2.	○ ● Zgodovina grškega jezika	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					30	60	2
3.	○ ● Izbrana poglavja iz grške književnosti DD	doc. dr. Branko Senegačnik	30	15				45	90	3
4.	Grška metrika	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					60	90	3
5.	● Latinščina II	doc. dr. Matej Hriberšek			30			30	60	2
SKUPAJ			<b>90</b>	<b>15</b>	<b>105</b>			<b>240</b>	<b>450</b>	<b>15</b>
DELEŽ			20%	3,33%	23,33%			53,33%		

4. semester								
Zap.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure			Sam.	Ure	ECTS

št.			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.	delo študenta	skupaj	
1.	● Grška skladnja	doc. dr. Matej Hriberšek			45			15	60	2
2.	○ ● Zgodovina grškega jezika	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					30	60	2
3.	○ ● Izbrana poglavja iz grške književnosti DD	doc. dr. Branko Senegačnik	30	15				45	90	3
4.	● Latinščina II	doc. dr. Matej Hriberšek			30			30	60	2
5.	Antična kultura in civilizacija: izbirni sklop (2 predmeta)	Nosilci predmetov izbirnega sklopa (gl. spodaj)	60					120	180	6
SKUPAJ			<b>120</b>	<b>15</b>	<b>75</b>			<b>240</b>	<b>450</b>	<b>15</b>
DELEŽ			26,66%	3,33%	16,66%			53,33%		

### 3. letnik:

5. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	○ ● Zgodovina grškega jezika	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	30	15				45	90	3
2.	○ ● Izbrana poglavja iz grške književnosti DD	doc. dr. Branko Senegačnik	30	15				45	90	3
3.	● Nova grščina, začetni tečaj	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	15		15			60	90	3
4.	Splošni izbirni predmet(i)	Nosilci splošnih izbirnih predmetov	60					120	180	6
SKUPAJ			<b>135</b>	<b>30</b>	<b>15</b>			<b>270</b>	<b>450</b>	<b>15</b>
DELEŽ			30%	6,66%	3,33%			60%		

## 6. semester

Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	<input type="radio"/> ● Zgodovina grškega jezika	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	30	15				45	90	3
2.	<input type="radio"/> ● Izbrana poglavja iz grške književnosti DD	doc. dr. Branko Senegačnik	30	15				45	90	3
3.	<input checked="" type="radio"/> ● Nova grščina, začetni tečaj	izred. prof. dr. Jerneja Kavčič	15		15			60	90	3
4.	Antična kultura in civilizacija: izbirni sklop (2 predmeta)	Nosilci predmetov izbirnega sklopa (gl. spodaj)	60					120	180	6
SKUPAJ			<b>135</b>	<b>30</b>	<b>15</b>			<b>270</b>	<b>450</b>	<b>15</b>
DELEŽ			30%	6,66%	3,33%			60%		

- celoletni predmeti (učenje jezika zahteva kontinuirano delo skozi več let, zato so nekateri predmeti v nižjih letnikih celoletni)
- dveletni cikel

\* Natančnega števila kontaktnih ur in samostojnega dela študenta ni mogoče predvideti, saj je odvisno od izbora izbirnih predmetov, vendar pa skupna vsota obveznega in izbirnega dela programa obsega število ur, predpisanih z Merili, tj. 900 na semester in 1800 letno.

## Izbirni predmeti

V **izbirni sklop Antična kultura in civilizacija** so vključeni izbirni strokovni predmeti; predmeti so semestrski in se lahko izvajajo na 2 leti, vendar vselej v poletnem semestru. Če isti predmet kot obvezni predmet nastopa v študentovem drugem dvodisciplinarnem programu, se manjkajoče študijske obveznosti dopolnijo s predmeti interdisciplinarnega modula programa Antični in humanistični študiji. Pri kombinaciji Latinski jezik, književnost in kultura in Grški jezik, književnost in kultura to velja tudi v primeru, če v izbirnem sklopu Antična kultura in civilizacija ni mogoče pridobiti zadostnega števila kreditnih točk.

Zap.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure			Sam. delo	Ure	ECTS
------	---------	---------	---------------	--	--	-----------	-----	------

št.			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.	študenta	skupaj	
1.	Antična retorika	doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3
2.	Antična mitologija in religija	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
3.	Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
4.	Antična antropologija in filozofija kulture	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3
5.	Antična tragedija	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3
6.	Interpretacija antičnih filozofskih besedil	doc. dr. Sonja Weiss	30					60	90	3
<b>SKUPAJ</b>			<b>180</b>					<b>360</b>	<b>540</b>	<b>18</b>

## 10.OPIS PREDMETOV

### OBVEZNI PREDMETI

#### **Grščina, intenzivni tečaj (10 (5+5) ECTS)**

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj starogrškega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil starogrške pisave in izgovorjave do postopne osvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogosteje rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča stare grščine.

Znanje se od začetnih ur dalje utrjuje in preverja ob branju, jezikovni analizi in prevajanju krajših stavkov in odlomkov originalnih starogrških besedil, po potrebi prirejenih in komentiranih, ki časovno segajo od Homerja do poznoantičnih piscev.

V 2. semestru predmet pregledno obravnava bistvene oblikoslovne in skladenjske značilnosti klasične atiščine. Po potrebi so v obravnavo vključene značilnosti drugih starogrških narečij, zlasti v lastnostih, kjer se le-ta ločijo od klasičnega atiškega narečja. Posebna pozornost je namenjena obravnavi temeljnih razlik med starogrško in slovensko jezikovno ureditvijo in posledicam, ki jih imajo te razlike na prevajanje stare grščine v slovenščino.

#### **Grška zgodovina (5 ECTS)**

Pregledno poznavanje grške zgodovine od začetkov do konca helenistične dobe. Uvodni predstavitvi razvoja raziskav stare Grčije, študijskih pripomočkov in virov za grško zgodovino sledijo štiri obdobja grške zgodovine:

- (1) predhomerska Grčija
- (2) arhaična doba
- (3) klasična doba in
- (4) helenistična doba.

Zadnji del predavanj se nanaša na elemente grške navzočnosti na današnjem slovenskem ozemlju in v njegovem sosedstvu (mitologija, geografski opisi, toponomastika in materialni ostanki). Med področji, k so bolj podrobno predstavljena, izstopajo naslednja: atenska družbena ureditev, zlasti vprašanje atenske demokracije; grški vpliv na ljudstva na območju mediteranskega prostora in njegovega evropskega zaledja. Pri predstavitvi klasične dobe in zatona grškega sveta v helenistični dobi so izpostavljene podobnosti in razlike med grškim svetom in sočasnim oziroma kasnejšim razvojem rimske države. Izbor virov je dostopen deloma v slovenskem jeziku, skoraj v celoti pa v velikih svetovnih in evropskih jezikih.

#### **Grška kultura in civilizacija (4 ECTS)**

Predmet je zasnovan pregledno, deloma kot pregled kulturne zgodovine, deloma po tematskih sklopih. Pomembni politični dogodki, miselne smeri, smeri v književnosti in

likovni umetnosti so predstavljeni z odlomki zgodovinskih, literarnih in filozofskih besedil v slovenskem prevodu.

#### 1. semester

- geografska orientacija po matični Grčiji, njenih kolonijah in po grškem svetu v obdobjih helenizma in rimskega cesarstva;
- razvoj in struktura političnih ustanov;
- vojaška organizacija;
- gospodarstvo in trgovina;
- religija;
- literarna kultura in gledališče;
- ustanove vsakdanjega življenja (rojstvo, poroka, smrt, pogrebni običaji in kult mrtvih itd.), bivalna kultura (ureditev mest, javne zgradbe, bivališča, ceste, življenje na podeželju), drugi vidiki vsakdanjega življenja.

#### 2. semester

Branje in interpretacija odlomkov iz grške književnosti v prevodu; posamezni citati in terminologija tudi v grščini.

- arhaična doba
- klasična doba
- helenizem
- obdobje rimskega cesarstva.

Ob odlomkih, na katere se študenti doma vnaprej pripravijo, poteka tudi diskusija o posameznih problemskih temah: dojemanje prostora in časa, kult bogov, položaj posameznika v družbi, odnos med spoloma in v družini, položaj žensk in otrok, odnos do vojne, odnos Grki-barbari itd.

### **Književnost antične Grčije (3 ECTS)**

Predmet obravnava naslednje teme:

- homerska epika
- arhaična grška lirika
- logografi in začetki zgodovinopisja
- atiška tragedija, satirska igra in komedija
- sofistika in začetki retorike
- zgodovinopisje, filozofija in govorništvo v 4. stoletju
- helenizem in cesarska doba
- podoba stare Grčije v novem veku.

### **Uvod v grško filologijo (3 ECTS)**

Predmet obravnava naslednje teme:

- pojmi antika, Bizanc in moderna Grčija; klasična filologija, bizantinistika in novogrška filologija in njihov medsebojni odnos
- temeljne in pomožne panoge klasične filologije; zgradba in uporaba

tekstnokritičnih izdaj starogrških in bizantinskih besedil; zbirke starogrških in bizantinskih besedil in njihovo citiranje; slovenjenje grških imen

- temeljna priročniška literatura s področja grške filologije, njena uporaba in citiranje
- tradicionalne in moderne metode raziskovanja na področju grške filologije
- elektronski viri s področja grške filologije

### **Latinščina I (5 ECTS)**

Predmet obravnava:

- osnovne morfološke ter posamezne sintaktične zakonitosti latinskega jezika
- osnovne slovnične strukture
- pravilno branje latinskih besedil po pravilih klasične in tradicionalne izgovarjave
- osnovno besedišče
- pomenski razvoj posameznih besed, ki so v rabi kot tujke, zlasti v strokovni terminologiji humanističnih ved (v skladu z izbranim gradivom)
- tvorba pravih oblik, besednih zvez in krajših stavkov v skladu z jezikovnimi pravili klasične latinščine;
- prepoznavanje latinskih slovničnih struktur in iskanje njihovih paralel v posameznih živih evropskih jezikih;
- samostojna uporaba latinskih priročnikov
- razumevanje in slovenjenje preprostih (prirejenih) izvirnih latinskih besedil
- razumevanje prisotnosti klasične antike in latinskega humanizma v evropski kulturi

### **Grška skladnja (7 (5+2) ECTS)**

1. semester:

- utrditev in poglobitev poznavanja starogrške skladnje (sklonoslovje, posebnosti v rabi zaimkov, raba neosebniških glagolskih oblik, posebnosti v rabi starogrških časov in naklonov, vrste odvisnih stavkov, odvisni govor)
- poglobite in razširite poznavanja besedišča stare grščine
- stavčna analiza in prevajanje izvirnih in neprirejenih odlomkov iz starogrških besedil, napisanih zlasti v klasični atiščini in v koine.

2. semester:

- jezikovna analiza in prevajanje daljših izvirnih in neprirejenih starogrških besedil v slovenščino ob uporabi slovenskih in tujejezičnih slovarjev stare grščine. Poleg besedil v jonsko-atiškem narečju se obravnavajo tudi zahtevnejša prozna besedila z elementi narečij zunaj jonsko-atiške narečne skupine

### **Grška metrika (3 ECTS)**

Predmet se deli na dva vsebinska sklopa:

1. V splošnem teoretičnem uvodu so predstavljeni tipi verzniških sistemov, značilnosti kvantitativnega in kvalitativnega verzniškega sistema ter glasoslovne predpostavke, ki



pogojujejo nastanek obeh. Predstavljen je zgodovinski razvoj kvantitativnega verzne sistema pri Grkih in nastanek akcentuacijskega verzne sistema.

2. V drugem delu so predstavljene posamezne verzne oblike od epskih do lirskih pesniških oblik. Obravnavane so njihove splošne zakonitosti in načini izvedbe, poudarek je na reprodukciji ritma posameznih verzov v obliki metričnega branja.

### **Latinščina II (4 (2+2) ECTS)**

Nadaljevalni tečaj latinščine.

1. semester

- utrditev in poglobitev oblikoslovja latinščine. Glagoski sistem: konjunktiv; sestavljeni časi;
- poglobitev in razširitev besedišča;
- osnove latinske skladnje: skladnja latinskih sklonov; raba naklonov v neodvisnih stavkih; accusativus in nominativus cum infinitivo, participium coniunctum, ablativus absolutus;
- besedotvorje: izpeljava in sestava besed (samostanikov, pridevnikov in glagolov).

2. semester

- zahtevnejše skladenjske strukture: gerundij in gerundivni sklad; raba naklonov v odvisnih stavkih: odvisniki prve stopnje; odvisniki druge stopnje; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor.
- paralele skladenjskih struktur v živih jezikih;
- stavčna analiza zahtevnejših besedil;
- branje in prevajanje krajših prirejenih besedil.

### **Nova grščina, začetni tečaj (6 (3+3) ECTS)**

Predmet je zasnovan kot začetno seznanjanje z novogrškim standardnim jezikom.

Sestavljen je iz predavanj in vaj.

1. predavanja

Izhodišče je obravnavo novogrškega standardnega jezika s sinhronega vidika. Ker se predpostavlja poznavanje stare grščine, so posamezne jezikovne značilnosti obravnavane tudi z ozirom na staro grščino. Predmet pregledno obravnavo poglobitve značilnosti novogrške slovnice od glasoslovja, ki mu je spričo velikih sprememb, ki ga je le-to doživelo na prehodu v novo grščino, namenjena posebna pozornost, do oblikoslovja in skladnje. Zaradi kontinuitete s staro grščino je pri obravnavi oblikoslovja in skladnje poudarek na jezikoslovnih lastnostih, ki novo grščino ločijo od stare grščine.

2. vaje

Osvaja se osnovno besedišče nove grščine, razvijajo se sposobnosti razumevanja vsakodnevne govorne in pisne komunikacije in uspešnega sodelovanja v njej. Obravnavajo se primeri manj zahtevnih neliterarnih pisnih sporočil v novi grščini.

### **Zgodovina grškega jezika (10 (5+5) ECTS)**

Predavanja se izvajajo v dveh letnem ciklu za dva letnika (2. in 3.) skupaj. Vsebina

predavanj:

1. Mikenska grščina in linear B.

Grčija v 2. tisočletju pr. Kr. Minojci in Grki. Nastanek minojske pisave in prilagoditev za grško rabo. Vrste znamenj v linearju B. Pravopisne značilnosti linearja B. Glasoslovne in oblikoslovne posebnosti mikenske grščine. Propad kretsko-mikenske kulture in zaton pisave. Njeno nadaljevanje na Cipru.

2. Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju.

Nastanek epskega pesništva. Njegovo širjenje in ohranitev od mikenske dobe naprej. Vpliv zapisa na jezikovno podobo Homerjevih epov. Glasoslovne in oblikoslovne posebnosti kot posledica metričnih zakonitosti in narečnega izvora pesniškega jezika. Skladnja epskega jezika in njene posebnosti s posebnim ozirom na jezikovno zvrstnost.

3. Prevzem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabetu.

Grščina v "temnih stoletjih". Vpliv ponovnega civilizacijskega razcveta in kolonizacije v 8./7. stoletju na jezik. Feničanska pisava kot prehod od zlogovnega na glasovni način zapisovanja. Prilagoditev obstoječih znakov grščini in uvedba novih. Različice alfabeta v stari dobi in njihovo preživetje v klasični dobi. Prilagoditev grškega alfabetu latinščini in nastanek latinice.

4. Narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi.

Poselitvene spremembe v "temnih stoletjih" kot osnova za dokončno oblikovanje narečnih skupin. Temeljne narečne skupine in njihova notranja členitev. Poglavitne posebnosti vsake izmed njih. Medsebojni vpliv narečnih skupin in zasnove skupne grščine. Zaton klasičnih narečij v 4. in 3. stoletju pr. Kr. Nastanek književnih narečij. Njihove posebnosti in spremembe skozi antiko.

Predmet v 3. letniku vključuje seminarsko branje besedil v izvorniku.

### **Izbrana poglavja iz grške književnosti DD (12 (4x3) ECTS)**

Predmet se izvaja ciklično za dva letnika (2. in 3.) skozi dva semestra. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Semestrski blok predavanja je v prvem delu zasnovan pregledno, v drugem pa eksemplarično: ob izbrani temi z analizo izvornih besedil uvaja v metodo filološkega dela.

Vsebina samostojne študijske obveznosti (po semestrih):

- arhaično obdobje;
- klasično obdobje;
- helenizem;
- obdobje rimskega cesarstva.

Okvirne teme tematskih blokov po zvrsteh:

- Homerska epika,
- Arhaična grška lirika,
- Grško zgodovinopisje
- Grška tragedija,
- Grška komedija,

- Helenizem,
- Grška književnost v cesarski dobi,
- Antični roman in epistolografija,
- Grška judovska in krščanska književnost.

Seminar je posvečen branju in interpretaciji izbranega avtorja ali besedila iz kateregakoli obdobja antične grške književnosti. Uvaja v metode filološke interpretacije in samostojno reševanje interpretacijskih problemov.

## IZBIRNI SKLOP *ANTIČNA KULTURA IN CIVILIZACIJA*

### **Antična retorika (3 ECTS)**

Predmet obravnava naslednje teme:

- primerjalna retorika
- retorika v antiki in srednjem veku, njen zgodovinski razvoj in sistematika
- pedagoški diskurz

### **Antična mitologija in religija (3 ECTS)**

Predmet ima dva sklopa:

1) predstavitev grške in rimske mitologije in religije ob primerjavi z drugimi kulturami antičnega Sredozemlja (Prednji Vzhod, Egipt):

- miti o bogovih in herojih;
- svetišča, obredi, svečeniki, ustanove, ikonografija;
- srečanje med poganstvom in krščanstvom (versko-kulturni konflikt, kulturna sinteza);

2) uvod v antične in novoveške teorije in interpretacijske pristope (antična filozofija od predsokratikov do neoplatonizma; novi vek od razsvetljenstva do v 20. stoletja:

Fontenelle, Vico, Hume, Heyne, Herder, Schelling, Frazer in ritualisti, W. Otto, Proppova naratologija, psihoanalitični pristopi, LéviStraussov strukturalizem, francoska historična antropologija).

### **Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki (3 ECTS)**

Predmet ima dva vzporedna sklopa:

1) zgodovinski prikaz

- ustne epske tradicije v predliterarnem obdobju grške zgodovine;
- razvoja pismenosti, knjige in branja v antiki, tehnik zapisovanja in posredovanja besedil, javnega in zasebnega branja, knjižnic in javnih recitacij;
- razvoja uprizoritvenih umetnosti, zlasti v Atenah 5. stoletja pr. Kr., v obdobju helenizma (nova komedija), v republikanskem Rimu (komedija, mimos, fabula Atellana in sorodne zvrsti v poznejši Italiji -- commedia dell'arte) in v obdobju rimskega cesarstva (literarno-glasbene prireditve, gledališče, gladiatorske in cirkuške igre);

2) problemski sklop, ki z besedili ključnih antičnih avtorjev (Platon, Aristotel, zgodnji krščanski pisci, zlasti Tertulijan: O spektaklih) ilustrira sociološke, filozofske in psihološke

vidike branja ter recepcije gledališča in spektakla.

### **Antična antropologija in filozofija kulture (3 ECTS)**

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka in se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij (Homer, antiška tragedija, avgustejska poezija, antični roman):

- I. Homer, Heziod (Teogonija) Platon (Protagora, Država), Aristotel, Ajshil, Evripid, Herodot, Lukrecij, Ciceron, Vergilij, Ovidij, Avguštin;
- II. Strukturalizem, poststrukturalizem, sodobne teorije mita, feministična antropologija.

### **Antična tragedija (3 ECTS)**

Predmet obravnava naslednje teme:

- pojem tragedije in tragičnega
- religiozni izvor antične tragedije, njena družbena in religiozna funkcija in angažiranost
- vloga in pomen dramatik, še zlasti tragedije, v družbenem in političnem življenju
- največji grški tragiki Ajshil, Sofokles in Evripid ter njihovi sodobniki, nasledniki in posnemovalci
- tragedija v obdobju helenizma
- predstavniki helenistične tragedije
- vpliv grške tragedije na rimsko
- rimska tragedija in njeni predstavniki
- uprizarjanje tragedij: ozadje nastanka, priprava, razčlenitev, posamezne vloge, uprizarjalne tehnike
- gledališča
- antična tragedija v pozni antiki in v srednjem veku
- vpliv antične tragedije na sodobno dramatik: odmevi v sodobni dramatik, motivika
- prevajanje antične dramatik (s poudarkom na tragediji)
- antična tragedija v slovenski literaturi

### **Interpretacija antičnih filozofskih besedil (3 ECTS)**

Seznanitev s ključnimi smermi in avtorji grško-rimske filozofije.

Branje in prevajanje:

branje izbranih odlomkov filozofskih besedil, prevajanje kratkih odlomkov in težavnih mest v slovenščino

Analiza:

vsebinska in idejna interpretacija izbranega odlomka.

jezikovno-terminološka analiza izbranega odlomka.